

Megjelenik ez a lap hetenkint kétszer
csütörtökön és vasárnap.

Á r a :

Egész évre . . . 6 ft. — kr.
Félévre 3 ft. — kr.
Negyedévre . . 1 ft. 50 kr.

A szerkesztő szállása:
Szinház-utca 404. szám.

NEMLERE.

Politikai, közgazdasági és társadalmi lap.

Hirdetési díj:

4 hasábos garmond sorért,
vagy annak helyéért 4 kr.
(1—10 sornyi hirdetés ára
mindig 40 kr.) — Bélyegdíj
minden igtatáskor 30 kr. —
Nagyobb hirdetéseknek alkul-
szerint. — Hirdetések fölve-
tetnek a szerkesztőségnek.

Brassó, 1872, ápril 24.

A trónbeszéddel az országgyűlési küldtér bezárattott.

Vissza tekintünk a múltba? elmélkedjünk a felett, hogy üdvös vagy káros lett volna a hazára, ha a szönyegen volt törvények szentesítés alá kerülnek?

Ne bántsuk ezen kényes kérdéseket, — melyek annak idején a honatyáknak és a haza minden értelmes polgárának elég gondot és keserűséget okoztak.

A multon változtatni nem lehet. Hagyjuk tehát azt, és tekintünk a jövő felé.

Hazánk képviselete egy pár hónap mulva ismét együtt leend, hogy folytassa a nagy munkát és tegye az intézkedéseket, melyektől a haza jövő boldogsága függ.

Sokat, de nagyon sokat kell nálunk pótolni az évek hosszú során, az idők mostohasága következtében elmaradottakból.

Kik lesznek azon kiválasztottak, kiknek a nehéz feladat jut osztályrészül, hogy a haza jövő sorsa fölött intézkedjenek: jelenben e kérdés foglalkoztat mindnyájunkat. A kérdés olyan, mely iránt közönyösnek lenni nem lehet, miután nem egy értékű az, ha a haza sorsa felett kockát vetnek, vagy annak boldogságán lelkiismeretesen működnek.

Vádolhatja a rossz akarat nemzetünket sok mindennel, de azt, hogy a haza jövője ellen öntudatosan cselekednénk, még az irigység sem képes ránk mondani.

Habár különböző utakon járunk, s habár a cél eléréséhez belátásunk szerint különböző eszközöket használunk, a végcél mégis ugyanaz marad mindnyájunknál: a haza boldogságának munkálni.

De hogy ezt biztosabban mely uton és mely eszközökkel érjük el? ez képezi ma a napikérdést.

Ha a cél elérésére olyan eszközöket használunk, melyek által mindent szétrombolunk, mi annak képzeletünk szerint utjában áll, ily esetben a győzelmet rendkívül drága áron vásároltuk meg.

Az új választások nem sokára bekövetkeznek. E tekintetben az előmunkálatok a belügyminiszternek a törvényhatóságokhoz intézett

körrendelete folytán már e hó 22-ikén megkezdettek, s június végén a választások már megtörténnek.

Nálunk épen a választási időszak az, melyben igen sokan, a helyett, hogy mint a nagy horderejű ügy természete megkíváná: higgadt megfontolással járnának el, — eszöket vesznek.

Legtöbb esetben önérdék, azután pártidüh nem engedik — tetteik és szájhősségük következményeit mérlegelni. Pedig nagyon igaz az, hogy a tömeg szívébe ültetett rossz mag rendesen rossz gyümölcsöket szokott teremni.

Há nem is lehet az idők folytán meggyökerezett rossz szokásokat egyszerre kiirtani, igyekezzünk legalább azoknak kártékony befolyását enyhíteni.

A vesztegetésnek, társadalmi életünk ezen egyik métevényének, elejét venni, hosszú idő és kérelhetetlen szigor kívántatik.

A míg kéz van mely ad, van kéz is a mely vesz. Ezen leginkább a jelöltek magok segíthetnének, ha kölcsönös megegyezés folytán a választók árverezésével és ez uton azok erköcs-telenítésével saját zsebök és lelkök megnyújtására felhagynának.

Igen természetes, hogy erre kölcsönös bizalom kell, mi a jelen pártok heves ellentéte miatt nem remélhető.

De annyit mégis meglehet várni minden hazafitól, hogy ne bujtogasson, ne lázítsa a magyart magyar ellen, ne mondja hogy a Deák-párt elárulta a hazát; más oldalról viszont ne hangoztassák azt, hogy az ellenzék csak azért küzd, mert uralomra vágyik, és ezért veszélybe dönti a hazát.

Csak az elfogult és czéljai felé vakon rohanó tagadhatja meg azt, hogy jobban van dolgunk, mint csak nem rég volt; de talán mégsem értünk oda, hogy a nemzet átka áldozatait kérje, hogy egymást ássuk el, ha mással nincs dolgunk.

Hát nem tarthat a magyar egyet a hazaszeretben, nem becsülheti, nem tisztelheti egymást, ha bár pártokra is van szakadva? De igen! és ezt most kell hogy tegye, mert így kívánja az önfenntartás érdeke.

Hisz nem vagyunk vakok, hogy ne lássuk miként fakadnak pokoli zsvajra elleneink, belviszállkodásaink felett.

Hát még a szerencsétlen gondolat: a nemzetiségeket felizgatni egyik vagy másik párt ellen, és a tudat, hogy erre úgy lesnek mint farkasok a prédára: nem riaszt vissza mindenkit a meggondolatlan izgatástól?

A pártérdek némely vakon rohanót még ennél is tovább ragad; felbontoztatja velök a társadalmat birtokos és nem birtokos, nemes és nem nemes osztályra; utóbbiakat megint arisztokratiára és köznemessegre. Mindezen osztályokat pedig mint ellenségeket úgy állítja egymással szembe.

Egyik jelölt szonoklatában — mint már megtörtént — felhívja a népet, hogy az ellenféllel szemben fegyverrel küzdjön, az elvek fegyverével. Mit tud a nép az ily fegyverekről?

A másik igéri a népnek, hogy majd megmutatja kik legnagyobb elleneik, kik rabolták el jogaikat stb.

Hiszen ez világos, mondja a nép, a birtokos osztály a mi legnagyobb ellenségünk; ezzel szemben pedig fegyverrel kell küzdeni, no csak legyen rá alkalom.

A lejtőn megindított követ sok esetben lehetetlen megállítani. Azért megfontolva kell azt mozgásba hozni. A zsilipeket könnyű felvonni, de az árt medrébe visszatolni lehetetlen.

A legmiveltebb országokban figyelve kell szórni a szikrát. Nálunk pedig a hajnalpir csak alig mutatkozik, úgy hogy alig látjuk az utat melyen haladnunk kell, minek folytán egymásba botorkázunk, és különösen jaj nekünk ha közöttünk tűz támad, mert akkor mint éji lepkék mind oda sülünk, — miért is jó lesz a gyuananyagokkal ügyelettel bánni.

Legyünk egymásiránt — habár különböző politikai hiteltet vallunk is — kölcsönös bizalommal, kölcsönös tisztelettel

Közel lehet az idő, midőn közös érdekből egymásra nagy szükségünk lesz.

Kerüljük főképp azt a gyalázatos meggondolatlanságot, hogy egymás ellen bujtogassunk; ne csepegtessünk mérget a nép fogékony szívébe, mert gondolatlanságunknak keserű gyümölcsét mi magunk szedhetjük le.

TÁRCZA.

Feltámadás.

Az életben, akár egyes embereket akár nemzeteket tekintve, meg van amaz örök törvény, a változás, s számtalan különbözőségben betölti a lét és nem lét közötti tért. A léteztől az elmulásig való küzdelemben a legtöbb és legnemesebb osztályrésze az embernek van; az ember a küzdelemben nagy, nemes, dicső, s gyakran istenivé lesz, akkor, a midőn népek és nemzeteket boldogító s felemelő tetteiben halhatatlan; vagy ha azon dicső eszméknek, melyeknek feltalálói, harcosai, s gyakran áldozatai lettek, ujulása vagy diadalma, sirjaikhoz megy, megnyitja azt, s feltámasztja az alvót az örök életre, lehet e ennél nagyobb és nemesebb jutalom az ember számára. A krisztus feltámadt, Columbus, Kepler él, Homer ir, Schakspere tanít és játszik. Caesar és Napoleon hódít, mert mint a költő mondja: a szelem él, mert az isteni.

A mi az emberben él, az megvan a természetben is, csak keresni kell.

A természetnek gazdagságánál fogva oly sok neve van, hogy azt se tudjuk először melyiken szólítsuk; a természet gondos anya, mert táplál bennünket, bölcsen tanít, mert csalhatatlan példákkal tanít, szóval a természet jó, bölcs, szép, csodálatos és nagyszerű . . . fenséges.

A nemes lelkű és nagyszellemű Rousseau, mikor azt kérdezték tőle: mi a szép? így felelt: szép a természet;

Hippias pedig azt mondta Socratesnek: szép, egy szép leány, s mind kettőnek igaza volt. A természet a maga bámulatos, szép és csodálatra méltó jeleneiben, magát a szépséget nem tüntetheti fel sem bámulatosabban, sem az emberi lélekre nézve kedvesebben, mint egy szép leány alakjában; s miért ne mondanók szépnek a pár szép szemet, melyben az ég villama, vagy a menny boldogító öröme egyformán látható, egy finom fehér kéz, a rózsák ajk, az arcz bája, a könnyű játszi termet, nem egész a megkülönböztetésig kifejezik-e a szépet, s benne a nemesség és szellemi erőt; s így készül el a hatalom az emberi lélek és szív számára és annak engedni kell, mert honnan vette volna Katalin czárnö azon állítást: a férfiak a világot, a nők pedig a férfiakat kormányozzák. Igaz, hogy a természet szépsége összesen és egyenként magában hordja a változást, és így a mulandóságot is, de ez csak rokonszenzünket növeli, mert tudjuk, hogy maradandó életét ünnepli az eszme.

Van még a természetben egy csodálatos valami, a mi mint fényes példa kellene, hogy hasson a társadalomra; ez az öszhang, az egység.

A természetben kicsiny a nagyot nem akarja rongálni, a hatalmas az erőtlennek nem áll elébe, hanem szeretettel simul hozzá! a királyi sas nem tilthatja meg az ártatlan fülmilének, hogy ne repüljön, sem a százados tölgy a rövidéletű ibolyának, hogy tövében, lombjai árnyékában ne éljen, és virágozzék; csak a társadalomban, az emberek között nincs meg az öszhang, az egyetértés.

Egy család, egy nemzet, egy társadalom tagjai, mennyire nélkülözik gyakran az egyetértést, s ennek alapján

a békét s boldogságot; sőt egy haza gyermekei, egy nemzet tagjai egy elv, egy eszme harcossai az egyetértés helyett nyílt ellenségeskedésben állanak, ezt a betegséget ugyan a politikai élet számára találták fel, de ugylátszik a tudomány minden ágában, s a társadalmi élet minden rétegében könnyen és gyorsan tesz hódításokat, s ez nem csak nemzetünknek, de korunknak sem válik dicsőségére.

Oh hogy nem tanuljuk mi meg az egyetértést a természetől, vagy azoktól a nagy és hatalmas népektől, melyeknek társadalmi és polgári életükben csudákat tett az egyetértés.

Egyetértve egy szent, egy nagy eszmétől lelkesülve, egy felemelő egy boldogító célért küzdeni, mint ember és polgár, mint egyház és társadalom tagja, nem felemelő, s nem boldogító-e? A mi társadalmi életünk most egészen politikai jellegű, mi semmi esetre nem válik hasznunkra, mert a politikában, bár mennyire szájás papjai, és sok prófétái vannak, kevés a megnyugtató, s gyakran az egyetemesen boldogító elem, s az emberek is gyarlók, a politikai láz a szív és lélekre gyakran veszélyesen hat, s innen van, hogy az emberek, nem annyira ész, mint ösztönösrüleg prófétákat választanak, jelszót csinálnak, tolatkodásig licitálják az érdemtelen érdemet, szép és hízogó szavakért, de a próféta hamis, a jelszó üres, az érdem a becsület és okosság mérlegén meg nem áll.

Pedig mily könnyű a társadalmat hiven szolgálni, ha tudjuk, hogy az elv, igazság, mint az isten egy; más csak a tisztelet, hit és bálványozás; egy elvért küzdő, egy célra törekvő emberek kell, hogy nem csak szó — de tetteben is egy szívvvel — lélekkel egyek legyenek, mert ellenkező

Április 22.

Üdvözlés neked, áldott emlékü nap!

A te emléked szent, a te emléked élni fog mindaddig, míg e hazában a nemzetiségek ugyanazon haza fiainak vallják magukat.

Az itteni nemzetiségek felett usurpált hatalom e napon megtörött, a több százados választfal mely e haza különböző nemzetiségei között éles határt vont — e napon le lön döntve. A különböző nemzetiségek, egykoron egymásnak ellenségei — ma testvérek!

Mindez a te műved, 1871 április 22-ike.

E nap századok mulva is hevitendi minden igaz honfi keblét. E nap tündökölni fog örökké a történelem legfényesebb lapján.

Április 22-ikének emléke 1 éves fordulóján, a mai nap tinnepeltetett. Egy év lefolyása megmutatta, hogy a lelkesedés, mely ma egy éve hirdeté a nemzetiségek egyenlőségét és testvériségét, nem vala szalmatűz, hanem az önzetlen hazafiáretnek legszebb nyilvánulása.

Reméltünk és biztunk testvéreink hazafiságában s törhetlen ércyében. Nem csalatkoztunk. A mai napon szűkebb körben, ugyanaz a lelkesedés volt, mi ezelőtt egy évvel.

Programmjától, mit ma egy éve állapított meg, nem tért el, hanem azt ujolag is megerősíté mai tinnepélye által. A program így szól:

I.

A brassói románok, magyarok és németek kötelezik magukat együttesen jövőre minden helyi ügyeket a nemzeti egyenjogúság alapján megoldani.

II.

A mi hazánk és a közös haza nemzeti közös érdekeit illeti, a testvéresüléknél a vétetett kiindulási pontul, hogy mindenik kölcsönösön oda törekedjék, hogy a haza nemzetiségei között fennálló egyenlenségek egyenlítésenek ki, mivel együttesen azon meggyőződés által vezetettünk, hogy hazánk jövője csak akkor leend biztos és boldog, ha a terhek és jogok azok lakói között nemzeti különbség nélkül egyenlően osztatnak fel.

E programmal szemben csak a rosz akarat tudott ellenszenvet táplálni. De azt, hála a gondviselésnek, az erkölcsi alap, melyen a program áll, legyőzte. Leghivőbb tanuja ennek ápril 22-ike emlékének megújítása.

Az tinnepély részletesebb leírásába nem bósátkozunk, csak azt kívánjuk megemlíteni, hogy a testvériség állandóságának újabb zálogát birjuk e napban is.

A belügyminiszter ápril 16-ról valamennyi törvényhatósághoz következő rendeletet intézett:

Az ő cs. és ap. kir. felsége által 1870 ápril hó 20-ra Pestre egybehívott országgyűlés törvényszabta három évi

ülésszaka véget érvén, az ő felsége által a mai napon tinnepélyesen berekesztetett. Minthogy a megoldásra váró számos nagyfontosságú kérdés sürgős természete a törvényhozás hosszabb szünetelését nem engedi, hogy az országgyűlést egybehívó kegyes királyi leirat kibocsátása után a törvényben előirt határidőben foganatosítandó választási ügynek minden ágazataiban kezelésére s vezérlésére hivatott, s a velem közvetlen érintkezésbe lépendő központi választmányt azonnal válassza meg és oda utasítsa, miszerint az 1848. V. tcz. által tüzetesen előirt teendőket a törvényben meghatározott legrövidebb határidők alkalmazása mellett aként teljesítse, hogy a képviselőválasztások a kiválólag mezei gazdászattal foglalkozó választók érdekéből is az aratási nagy munkaidő bekövetkezése előtt toganatosíttassanak. Főlhivom továbbá a törvényhatóságot, hogy ez ér elemben hozandó határozatait ugyancsak az 1848. tcz. 20. §-ban foglaltakhoz képest nekem késedelom nélkül küldje meg.

Az 1869—72-iki országgyűlés. (Somssich Pál jelentése.)

Tisztelt képviselőház! Ő cs. és ap. kir. felsége f. é. ápril hónapján kelt legkegyelmesebb leiratával az 1869-ik ápril 20-ára összehívott magyar országgyűlést három év tartamának lefolyta után a törvény rendelete szerint felosztatván: kötelességemnek tartom ennek folyamáról általában, utolsó ülészakáról pedig különösen jelentésemet tisztiztelettel bemutatni.

Az 1871. évi május 19-én tartott 346-dik ülésben olvasatott fel felséges urunknak ugyanazon év május 17-ről kelt legkegyelmesebb leirata, melynek értelmében az országgyűlés harmadik ülészaka megnyitott; — azonnal megválasztattak a ház alelnökei, (Bittó István és Perczel Béla) egyszersmind a képviselőház tagjai sorshuzás utján 9 osztályokba soroztattak.

Az ülések ezután június 11-ig rendszeren folytak, a mikor a delegáció tagjai megválasztatván, a ház ő felsége által september 14-ig elnapoltatott.

September 14-től ugyanazon hó 28-kaig folytak ismét a tanácskozások, melyek alatt a miniszterium bemutatván az 1872. évi költségvetést, ez megbirálás végett a pénzügyi bizottsághoz utasított. Azután október 28-ig ülések nem tartattak; ekkor azonban újból megkezdetvén a tanácskozások, ezek a szokott karácsonyi, újévi és husvéti rövid szünetek kivételével a mai napig szakadatlanul folytak. —

Ezen harmadik ülészak alatt a képviselőház összesen 138 ülést tartott, melyekben 1793 határozatot hozott. —

Az igazolt képviselők legnagyobb száma 430, a legkisebb pedig 415 volt.

Időközben lemondott 31, meghalt 7 a harmadik ülészak alatt; — az egész országgyűlés alatt pedig 25 képviselő halt meg.

Új képviselő választott a 2-ik ülészak alatt 36, ezen új választások közül egy ellen alaki hiányok miatt vizsgálat rendeltetett, de ennek alapján Rónay János nagybecskereki képviselő a bíráló bizottság által igazoltatott. — Két választás ellen kérvény adatott be, melyekből az egyik visszavetett, a másikat a bíráló bizottság tárgyalta és az illető követet (Kelecsényi Ráfaelt) igazolta.

esetben időt rabolnak, erőt vesztegetnek, és gyakran czélt tévesztenek.

A proféták gyakran hamis és áll proféták nem csak a politikában hanem más tanokban is; a mai proféták szivük helyett zsebükre teszik kezüket, s úgy hirdetik, a jog igazság és szabadság nagy és boldogító eszeméit, s ilyenekkel találkoznak városban és falun, az utszán és birlapokban egyaránt; a hang, a szó, a mivel csöditenek, a népé, csak a sziv és lélek nem az, a mi elő hozza őket. Az állprofétákat nem követni épen oly nagy erény, mint az igazakat felismerni a mily ritkaság; ma már a politikában nem igazság és hazaszeretet által szerzik a népszerűséget, — mint Széchenyi korában, — hanem hizelgés és rut önzéssel, ma nem Marius és Cassandra korát éljük, ma már a legdrágább kincsekért a haza és szabadságért, nem anynyira küzdeni és meghalni, mint hizelegni, hazudni sőt gyakran játszani szeretnek az emberek. A törvényhozók kötelessége mondja Carrey a társulás fejlődéseinek akadályait elhárítani, s nálunk az akadályok előállításában kitartó szorgalommal fáradoznak, pedig ki ne tudná, hogy az összhangra, békére és szabadságra vezető ut a legtökéletesebb alárendelésben keresendő, és erre munkálni a népnél nem akarnak a politika profétái.

A festina lente elv emberei pedig csak születnek és halnak, hasznos és hosszú élet nélkül.

Fel kellene támadni a társadalomban, az önérték és öntudatnak, és eszelekvésnek, a szép, jó, hasznos és okos dolgok iránt, a polgári életben a haza és szabadság iránt

való önzetlen szeretetnek, hogy valamint a nagy eszme, úgy annak boldogító következménye is lenne közös, mert Mint Göthe mondja: mit ér minden közlekedésünk a nagy természettel, ha nem érezzük a szellem leheletét.

Főszajtsága az embernek, mely őt az állatoktól elkülöníti, a felelőség tetteiért, embertársai és isten előtt, — szabad embereket értek, mert a rabszolga nem felelős csak urának, — s ezen felelőség társadalmi befolyásunkkal nő. —

Az ember társadalmi állása, és a közügyekre való befolyása egyenes arányban áll; a ki az elsőben nagy valódílág, az utolsóban sem lehet kicsiny. Az emberiség czélja a folytonos tökélyesbülés, egyes emberek és nemzeteké ugyan ezen az alapon, a tartós és boldog élet; a nyul, teve, sőt még a szamar is, ma is az a mi Homer idejében volt, de az ember a mult idők eseményeit következményeivel örökölte, s fejlődésére tanulmányul felhasználhatta, s ennél fogva kell hogy időről időre tökéletesebb legyen az emberiség egyeteme, okosabbak az egyes emberek, vigyázóbb és előrelátóbbak a népek és nemzetek; örök életivé pedig csak úgy lehet, ha egy szivvel lélekkel feltámad az egyetértésnek, a közjóra való munkásságnak, a haza és szabadság iránt való szeretetnek, hogy így nem csak a hit — hanem a társadalmi és polgári életben is elmondhassuk győzedelem. győzedelem.

Berki J.

A kormány tagjai közül lemondott négy miniszter, u. m. az elnök és a honvédelmi miniszter gróf Andrassy (közös külügyi miniszternek neveztetett ki), az igazságügyi miniszter Horváth Boldizsár, — a közlekedési miniszter Gorové István, — és ő felsége személye melletti miniszter gróf Festetics György, — kik helyébe ő cs. és apostoli kir. felsége: elnök és honvédelmi miniszter gróf Lónyay Menyhértet, — igazságügyi miniszter Bittó Istvánt, — közlekedési miniszter Tisza Lajost, — saját legmagasabb személye mellé báró Wenkheim Bélát méltóztatott legkegyelmesebben kinevezni.

Lemondott a horvátországi bán Bedekovics Kálmán, mely lemondása folytán Vakanovics Antal mint báni helyettes bízott meg a horvát közügyek vezetésével.

Bittó Istvánnak igazságügyi miniszterré történt kineveztetése által megürülvén az egyik alelnöki hely, erre Bánó József képviselő, — a jegyzői karból kilépett Bujanovics Sándor helyett Szeniczey Ödön képviselő választattak meg.

Ezen harmadik ülészakban a képviselőház 10 állandó u. m. az állandó igazoló, pénzügyi, vasuti, gazdasági, számvizsgáló, naplóbiráló, igazolásokat bíráló, kérvényi könyvtári, mentelmi, továbbá 6 külön tárgyakra vonatkozó, u. m. az ipartügyi, a tanügyi, az országzimet megállapító, a közalapok és alapítványok, és az egyetemi alapok jogi természetét, végre a bünvádi eljárás ideiglenes szabályozásáról szóló törvényjavaslatot átvizsgáló bizottmányokban munkálkodott.

Ezen felül a főrendekkel együtt — három országos bizottságban vett részt, u. m. a delegációban, a függő adósságok ellenőrzésére, és az új országház elhelyezésére kiküldött országos bizottságokban.

Az ezen bizottságok által beadott jelentések száma a kilencz osztály előadóból alakult központi bizottságok jelentéseivel együtt összesen 215.

Ezekből tárgyalatott 175, függőben maradt 40.

Indítvány beadatott összesen 30. Ezekből tárgyalatott 28. Függőben maradt 2. Határozati javaslat beadatott 44. Ezekből tárgyalatott 27. Függőben maradt 17. Interpelláció beadatott 195. Ezekből a miniszterek választottak 101-re, mely válaszokat a ház tudomásul vette.

Törvényjavaslat a mult ülészakból fenmaradt 65, a jelen ülészakban beadatott 78, ezekből szentesített 68, szentesítés alatt nincs egy sem, függőben van 70, mellőztetett 1.

Mindezen tárgyakra, ide nem értve a kérvényeknek sorsjegyzékek szerinti elintézését, a képviselőház által hozott határozatok száma, 1446, az egész országgyűlés ideje alatt hozott határozatok száma 57000, az ülések száma az egész országgyűlés alatt 484.

Névszerinti szavazás volt a három szakban 43.

Ezek alkalmával a szavazatok legnagyobb száma 316, legkisebb száma 119.

A névszerinti szavazásoknál mutatkozó legnagyobb többség 199, a legkisebb 1.

Egyszer az elnök szavazata döntött.

A távollevő képviselők legnagyobb száma volt 197, legkisebb száma 73.

A lefolyt 3. ülészak eredménye a következő:

Az 1862. évi államköltségvetésről szóló X. t. cikkben következő összegek állapittattak meg:

1. Rendes kiadásokra 161.959, 503 frt. 2. Rendkívüli kiadásokra 70.249,891 frt. 3. Hitelműveleti és pénztári kiadásokra 74.787,675 frt., összes szükséglet 296.997,069 forint. —

Ezeknek fedezete: 1. Rendes bevétel 157.030,597 frt. 2. Rendkívüli bevételek 12.080,122 frt. 3. Hitelműveleti fedezet 83.836,320 frt., összes fedezet 252.947,039 forint. —

Mutatkozó hiány 1. A rendes kiadások fedezetében 4.928,906 frt. 2. A rendkívüli és 3. a hitelműveleti és pénztári kiadások fedezetében 39.121,124 frt. Összes hiány 44.050,030 frt.

Ezen összegből 18.083,399 frt. az 1871. XLVI. t. cz. alapján felvett kölcsönből rendeltetvén fedezetni, az ezen felül fenmaradó hiány 25.966,631 frt.

E hiány a költségvetés törvény értelmében függő adósság által fedeztetik.

Érdekesnek tartom kiemelni, hogy az 1873. évi költségvetésben rendes és rendkívüli kiadásokat együttvéve:

A vallás-, közoktatás- és közmívelődési célokra 3.722,171 frt., az igazságkiszolgáltatásra 10.681,437 frt., közlekedésre (a vasutak építését ide nem számítva) 9.000,420 frt., földmívelés-, ipar- és kereskedelmi tärza szükségleteire 11.897,338 frt., honvédelmire 8.966,792 frt. szavaztatott meg.

Vasuti és a fumei kikötői építkezésekre, továbbá a buda-pesti dunarész szabályozására, mégis az államvagyonba úgy mint államjóságokba, államerdőken és bányákba leendő befektetésekre és egyéb gyümölcsöző beruházásokra 53 millió 801,315 frt. fordittatik.

Meg kell még azt említenem, hogy az 1872. évi költségvetésben legelőször fordulnak elő a határörvidéki előirányzat szükségletei, bevételei és közigazgatási kiadásai, valamint azt, hogy a képviselőház könyvtára 4320 frt. 70 kr. áru jeles munkákkal gyarapított.

Ezen ülészakban

A miniszterelnök beadott 2 tvjavaslatot; ezekből szentesített 1, u. m. a határörvidék után vállalandó közös költségek arányáról szóló; függőben maradt 1, u. m. az 1848. IV. t. cz. 3. 4. és 5. §§-nak módosításáról szóló;

A honvédelmi s birodalmi véderő emelésére beadott 4 tvjavaslat, 1 pedig a 2-ik ülészakról maradt! ezekből szentesített 3, u. m. 1) a honvédszázaljak szaporításáról, 2) az 1872. évben kiállítandó hadseregi és tengerészeti ujonczok s póttartalékok megajánlásáról; végre 3) az 1869-ik évi népszámlálás alapján megajánlandó ujonczok számának megállapításáról szóló;

függőben maradt 2, u. m. 1) A hosszasan szolgálaltiszteknek a közszolgálatban való alkalmazásáról és 2) a m. k. honvédségi Ludovika akadémia föllállításáról szóló tvjavaslat.

Pénz- és adóügyekre vonatkozólag beadott 20 törvényjavaslat; az előbbi ülészakokból fennmaradt 4.

Ezekből szentesített 15, u. m. 1) A fővárosi nagy körutról, a 2 bárányutezai kiágazásról s az ott fölemelendő építkezések adómentességéről, 2) a Pestvárosa által fölveendő kölcsönnek adó- és bélyegmentességéről, 3) A 30 millió államkölcsön fölvételéről, 4) A földadóról szóló 1868. XXV. t. cz. érvénye meghosszabbításáról, 5) A házadóról szóló 1868. XXII. és 1870. LI. t. cikk érvénye meghosszabbításáról, 6) A jövedelmi adóról szóló 1868. XXVI. t. cz. hatályának meghosszabbításáról, 7) A személyes kereseti adóról szóló 1868. XXIV. és XXXIV. t. cz.-ek meghosszabbításáról, 8) A dohányjövédékről szóló 1868. XIV. t. cz. érvénye meghosszabbításáról, 9) A bor- és husfogyasztási adótörvények és szabályok módosítása és ezek érvényének meghosszabbításáról, 10) A cukoradóról szóló 1868. XX. t. cz. hatályának meghosszabbításáról, 11) A bélyeg és illetékek, s a díjak iránt fennálló szabályok érvénye meghosszabbításáról, 12) A pénzügyi bíróságoknak Horvátországban ideiglenes föntartásáról, 13) Az 1872-ik évi január és február havakban viselendő közterhek és fedezendő kiadásokról, 14) A köztörvényhatóságok közigazgatási, árva- és gyámhatósági költségeinek ideiglenes fedezéséről, és végre 15) Az 1872-ik évi államköltségvetésről.

Függőben maradt 9, u. m. 1) Az államtisztviselők nyugdíjazásáról, 2) A szab. első dunagőzhajózási társulat jövedelme biztosításáról, 3) A földadó-kataszter kiigazításáról, 4) A horvátországi urbéri viszonyokból eredő költségek beszedéséről, 5) A dohányjövédék és termesztésről, 6) Az 1870-ben létesített előlegezési hitmivelet kezelési költségeinek fedezéséről, 7) A közös hadügyminiszternek engedélyezett 300 ezer frtnyi póthitelről, 8) Az 1869-ik évi közösügyi kiadásokra még fizetendő összeg fedezéséről s végre 8) A Ferencz-csatorna engedélyokmánya módosításáról szóló tvjavaslat.

Országos belügyeket illetőleg beadott 5 tvjavaslat; a mult ülészakból fennmaradt 2. tvjavaslat. Ezekből szentesített 3 u. m. 1) A községek rendezéséről, 2) A közbiztonság megállapítására 1871-ik évről szükséges póthitelről, és 3) Az észak-amerikai kivándorlók állampolgárságának szabályozásáról szóló t.-cikk.

Függőben maradt 4. u. m. 1) A magyar- és az erdélyországi képviselőválasztási törvények módosításáról, 2) Budapest fővárosok belbiztonsági szervezéséről, 3) A képviselői megbízásnak a közszolgálattal összeférhetlenségéről, 4) A Baja és Hódmezővásárhely városoknak köztörvényhatósági joggal fölrüházásáról szóló tvjavaslatok.

Közmunka s közlekedés fejlesztése érdekében beadott 16 törvényjavaslat, a multól fennmaradt 10 törvényjavaslat.

Ezekből szentesített 14, u. m.; 1) Az Ausztria és Szászország közti vasuti összekötés kiegészítéséről, 2) A zólyom-besztercebányai vasut felépítéséről, 3) A fumei pálya-udvar és tengeri kikötő kiépítéséről, 4) A gömör ipar-vasutak hálózatáról, 5) Az első magyar gácsországi vasut engedélyokmánya módosításáról, 6) Horvátországi államutak kiépítéséről s póthiteléről, 7) A gátrendőri intézményekről, 8) A vízszabályozási társulatokról, 9) A határörvidék s Fiume kerületi kikötők kiépítéséről és póthiteléről, 10) A miskolczi-diógyőri és a marmarossziget szlatinai vasutról, 11) A báttaszék-dombvári vasut engedélyokmánya módosításáról, 12) A gömöri iparvasutak hálózatának kiegészítéséről, 13) A Sinkpataknak Kis-Sink és Vojla községek határában foganatosítandó szabályozásáról, s végre 14) A buda-pesti indóházakat összekötő vasut kiépítéséről szóló t. cz.

Függőben maradt 12 u. m.; 1) Amunkács stryi vasut kiépítéséről, 2) A magyar királyi állampályák pesti udvarának kizárólag áruszállításra átalakításáról, és végre 3) a vasuti hálózatokról szóló 10 külön tvjavaslat.

A nemzetgazdászati-, ipar-, kereskedelem és földművelés előmozdítására beadott öt tvjavaslat, a multól fennmaradt 14 tvjavaslat. Ezekből szentesített 15. u. m. 1) Az iparügyről s annak szabályozásáról, 2) A siami királysággal, 3) A japáni császársággal, 4) A chinai császársággal, 5) A Spanyolországgal, 6) A guatemalai köztársasággal, 7) A perui köztársasággal, 8) A chilei köztársasággal, kötött kereskedelmi és hajózási szerződésekről, 11) Az észak-amerikai egyesült államokkal kötött konszularis szerződésről, 12) A tengeri hajók közbözéséről, 13) A határörvidéki posta s távirda, és a tengerészeti szolgálat költségeiről, 14) A német birodalommal kötött egyezményről s végre 15) Az észak-amerikai egyesült államokkal az iparvédjegyek iránt kötött szerződésről szóló t. cikkek.

Függőben maradt 4, u. m. 1) A tizedes súly és mértékrendszerről, 2) A közös külügyminiszter és az osztrák magyar Lloyd-társulat közt, a tengeri postaszolgálat iránt kötött szerződésről, 3) A hajóépítés és felszerelésre szükséges tárgyak vámmentességéről, s végre: 4) A Portugalliával kötött kereskedelmi és hajózási szerződésről szóló tvjavaslat.

A közoktatás-, és népnevelés s vallásügyi tárgyakat illetőleg: beadott 1 tvjavaslat, a multól fennmaradt 6 tvjavaslat. Függőben maradt mind a 7 törvényjavaslat u. m. 1) A vallásszabadság gyakorlatáról, 2) A kisdiedovodákrol, 3) A középoktatásról, 4) A pesti magyar királyi egyetemről, 5) A kolozsvári egyetem felállításáról, 6) Az országos műegyetem új szervezéséről, s végre 7) A felnőttek oktatásáról szóló törvényjavaslatok.

Az igazságszolgáltatás, jog- és birtokviszonyok rendezése érdemében beadott 6 törvényjavaslat, a multól fennmaradt 16 törvényjavaslat.

Ezekből szentesített 17, u. m. 1) Az első folyamodású bíróságok szervezéséről, 2) A királyi ügyészségről, 3) A bírósági végrehajtókról, 4) A büntető törvény s gyakorlatra vonatkozó némely intézkedésekről, 5) A vadászati jog és gyakorlatáról, 6) Az első folyamodású bíróságok száma és székhelyéről, 7) Az urbéri fennmaradt birtokviszonyok végleges rendezéséről, 8) Az irtványokról, 9) Az arányosítás és tagosításról Erdély némely részeiben, 10) A magyar földhitelintézetéről, 11) A Franciaországgal, 12) A Svéd-Norvégországgal, és 13) Az olasz királysággal, a közbüntetések iránt kötött szerződésről kiadása, 14) A számvéviségi személyzet szaporításáról, és az 1871-ik évi XXXI, XXXII és XXXIII. t. cikkek végrehajtására szükséges költségek fedezéséről, 15) A pénzügyi-hatóságok hatáskörének egyes törvényszékekre átruházásáról és a pénzügyi fötörvényszék ideiglenes fentartásáról, 16) A fölosztatandó első folyamodású királyi törvényszékekhez kinevezett bírák további alkalmaztatásáról s végre 17) Az első folyamodású bíróságok szervezése folytán szükségessé vált átmeneti intézkedésekről szóló t. cikkek.

Függőben maradt 5 t. j. u. m. 1) A békebírákról, 2) A bérföldekről, 3) Az udvartelki birtokviszonyokról, 4) A telepítvényekről, s végre, 5) A törvényszékek illetőségéhez tartozó bünvádi eljárás ideiglenes szabályozásáról szóló törvényjavaslatok.

Bizottságok részéről beadott: 1 Az ország czimerének meghatározásáról szóló törvényjavaslat, és ez függőben maradt.

Egyes képviselők részéről beadott 18 törvényjavaslat. A mult ülészakból fennmaradt 12 t. j.

Függőben maradt mind a 20, u. m. 1) A felnőtt személyek elemi oktatásáról (Irányi), 2) Az igazságügy körébe tartozó törvénykönyvek és kisebb törvények alkotásáról (Dietrich), 3) A vallásszabadságról (Irányi), 4) Az államhivatalok halmozása és ezekkel összekötött fizetések megszüntetéséről (Bobory), 5) Uj adórendszer kidolgozása és életbeléptetéséről (Irányi), 6) A kir. kisebb haszonvételek megszüntetéséről (Kollár), 7) A történelmi műemlékek és régiségek fentartásáról (Henszlmann), 8) A szőlőváltásról szóló 1868. XIII. t. cz. módosításáról (Dietrich), 9) A hírlapok és nyomdák iránti biztosítási összeg megszüntetéséről (Gonda), 10) A testi büntetés eltörléséről az iskolákban (Irányi), 11) Az urbéri örökösöltségi 1868. XXXIII. t. cz. módosításáról (Boczkó D.), 12) A halálbüntetés eltörléséről (Schwarcz), 13) A Kővárvidék részére N.-Somkuton föllállítandó törvényszékekről (Pap József), 14) Az italmérsi jog megszüntetéséről (Moricz Pál), 15) Magyarország részére 5 fővasutvonal megállapításáról s egyéb közgazdasági csatornázás és folyamszabályozásról szóló összesen 5 törvényjavaslat (P. Tóth Vilmos), 20) Némely szerzetek és zárdák eltörléséről (Majoros István) 21) A nőknek a férfakkal egyenjogositásáról (Majoros), 25) Küküllőmegyében Dicső-Szt.-Márton városába egy kir. törvényszék felállításáról (Bobory), 27) A hírlap biztosíték eltörléséről (B. Podmaniczky), 28) Az italmérsi jog szabályozásáról (Luksits), 29) A képviselőválasztásoknál elkövetett visszaélések és vesztegetések megbüntetéséről (Irányi), 30) Rozsnyón királyi törvényszék felállításáról (Gömöri Szontagh Pál). —

V i d é k.

Háromszék, ápril közepén.

Ezen lap 11-ik számában Háromszéki czég alatt megjelent cikk helyesen jegyzi meg, miszerint nem szabad a székely nemzet fiai közé a daemagogia üszkét dobni, — kik alkotmányos jogainknak egyenlő élvezetében a testvériség kapcsával fűződnek egymásba, s ha nemesek voltak idáig, annál inkább azok jelenleg, a hon minden vallásu és ajku fiaira kiterjeszkedett jogegyenlőség korszakában.

Igen helyesen mondá el azt is, miszerint rossz akaratunak méltán bélyegezhető az, kinek czélja oda irányul, hogy a köztünk volt osztály különbségnek, eltakaró hamu alatt rejlt haragszikkraját lánggra lobbantsa most csak azért, hogy annak gyalázatos világánál, kár örömtől tájékozó mosolyát feltűnőbben láttathassa.

S midőn a fenn jelzett cikk idézett szavaira vonatkozólag előszerőleg nyilatkozunk, akkor széles e világért sem akarunk, az e becses lap 12-dik számában világosan és érthetően kimutatott háromszéki szerencsétlen kasztkérdés tárgya újabb taglalásába bocsátkozni, csak azért sem, hogy valakinek eszébe jusson, minket jeremiáda éneklésről vádolni.

Mindkét cikk érdemlegességéről, a „Nemere“ t. szerkesztője ítéletesen nyilatkozott, s valamint ő zsákban macskát nem árulva kimondá, miszerint a vitázó feleknek egyikével sem azonosítja nézeteit, ugy mi is bátran kifejezzük magunkat, állítva, hogy 8-ik számú vezércikkünk némely pontjai, nem egészen inyünk szerintiek. És itt nem állapodunk meg; hanem felmutatjuk azon fájó álláspontot, mely most is mint ezeltől, elnyeléssel fenyeget, mi ellen épen azért védelmezni kell magunkat, — mi senkit, senkinek jogát meg nem támadjuk, azt csorbítani nem akarjuk, hanem munkás szorgalom és elismerést követelhető tanulmányozásunk által termelt jogainkat pártfogoljuk, ezt tenni honfui és egyéni kötelességünk.

Mély hallgatás, álszégven, semmit nem szólás, a fejünkre nőni akarást senkiben sem fogja zabolázni; de igen is fogja igazságon alapuló férfias szembe szállásunk, törvényt tisztelő bátorságunk!

Fájó azon állapotunk, melyszerint Háromszéken kilenczvennél több viriliseink közül a tizedik rész sem mondható volt székely katonákból valónak; nem pedig azért, mert ezeknek nincs virilliségre méltató birtokuk; hja! szegényeket exercirozni parancsolták akkor, midőn mások gazdaságuk kiterjeszthetésében senki által nem hátrányoltva potom áran szerezték be most őket virilisekké képesítette földjeik sokaságát.

Fájóbb az, hogy a szám szerint nevezett virilisekkel szemben kijelölt választmányi tagoknak egy negyed része ismét nem a két águ katonaságból való, — kelle ennél világosabb kinnutás a köztünk tátangó aranytalanság meghatározására? Mely épen azért elnyelő tömkelegével fenyeget minket, igen minket, az egykor napterhét viselte székely egész gyalog ezred s a huszár ezred majdnem hasonfele fiait és érdekeinket.

Legfájóbb ezen előzmények által bekövetkezett azon állapotunk, melyszerint köztünk, a polgári tisztviselők sorompójában, a főfő állomásokat, tizennyolczan a volt nemesi, az alsóbbszertieket, 7. olvasd: heten a székely volt kétágu katona fiak foglalhatták el; nem volt tehát több méltó hivatal elnyerésre, — nem képződött polgári tisztviselőnek a kétágu katona fiak sorából több csak is hét?! Feleljetek meg ti hirdetett collegiumok, melyekben hangya szorgalommal fárodtak sok nélkülözések közt, székely volt katona testvéreink, — feleljetek meg, hogy a hon — jól tanult fiuk általi felvirágoztatása szent érdekéért hány katona atya adta el pántlika szélességű földjét s szegényé lenni kész volt, csak hogy gyermeke tanulhasson, tudjon, s így egykor a polgári társadalomban méltó helyet foglalhasson?!

Im kicsinyben körvonaloza állapotunk háromszék politikai terén, — mi türes tagadás, mi csürés csavarás? e bizony keserítően hat reánk; azonban most egyelőre e panaszzsal beérjük s a mint fennebb elmondók, nem akarjuk a hullámozó és megnyugvást kereső fájóérzelmeket bővebb fejtegetéseinek által felkorbácsolni, minék folytán ha valakinek eszébe jutna ezért minket lázítás bünéről vakmerően vádolni, annak ígérjük, miszerint állításaink érdekében mindenkor és mindenütt vele szemben nézünk, — ha ellenben tételeinket, nem pusztá szavakkal, hanem meggyőző igazságokkal bírja megczáfolni, fő-hajtva vissza lépünk! —

Addig azonban komolyan felhívjuk és barátságosan figyelmeztetjük Háromszék főispánját, miszerint legyen szokott modoránál tapintatosabb s elne mulassa a viriliseket és választmányi tagokat capacitálni azzal, hogy egyesített ész és szív erélyvel működjenek azon, miszerint a kétágu katonaság érdemes fiai lasankint hivatalba férkezessenek, s nevezetesen hogy Kézdiszék egyik szolgabirája a legközelebbi markális gyűlésen, katona családból választassék.

Felvidéki.

Lemhény, 1872. ápril 21-én.

Háromszék felvidékének ezen környéke örömmünet ült ma, mert főispán gr. Kálnoky Dénes ő méltóságát volt szerencsés körében tisztelni, — ki a magas kormány-nak ezen környék inségesei számára adományozott 1383 frt. o. é. segély összegnek kiosztása végett jelent meg. — Tisztelt főispánunknak ez alkalommal a számosan egybegyűlt vidéki néphez intézett szívélyes szavai mély benyomást tettek a jelenlevőkre, — fokozván azon ragaszkodást és bizalmat, melyet a székely nép eddig is helyezett a magas kormány gondoskodásaiban; valamint eddigi követünk Tisza Lajos miniszter ur több alkalommal tanúsított pártfogó jó akaratában. Balás Pál.

Román lapszemle.

Babesiának, mint ezt az „Albiná“-ban megírja, a trónbeszéd ellen azon kifogása van, hogy azt csak magyarul olvasta fel a király. Ő azt követeli, hogy a trónbeszéd minden nemzetiség nyelvén olvastassék fel. Ha Babesiu követelése badarságát kissé meggondolná, maga is kiokoshodhatná, hogy ép azért szükséges állami hivatalos nyelv, hogy oly követelésekkel, minő az övé, elő ne álljanak. —

Mocsonyi Antal a román értelmiséghez felhívást intéz az „Albiná“-ban, hogy május 9-én Aradra egy fontos értekezletre gyűljön össze, hol a „nemzeti program“ s a választásoknál használandó eszközök iránt megállapodás jön létre. „Addig — így ír — a képviselőjelöltek tartózkodjanak minden ígérettől, valamint a választók őrizkedjenek az idegenek által már megkezdett ámtásoktól.“

„Gazetta Tr.“ 28-ik számában egy politikai cikksorozat indit meg „szívélyes fogadtatás“ felirattal. Bár a törvény ellene sértő kifejezések kerülve vannak is e cikkben, irójáról meglátszik, hogy bal lábbal kél fel. Keserű kifakadásainak értelme egy létrehozandó solidaritás t. i. a románok ne várjanak se töröktől, se musz-kától, sem némettől, sem magyartól semmi jót, hanem támoszkodjanak saját jogaikra, nehogy maholnap az összes románság — egy pápista-ultramontan kombinációnak áldozata legyen.

Ugyanitt mondja: 12-én az összes fogarasvidéki román értelmiség értekezletet tartott, melyben a helyzet komolyságánál elfogadtatták a solidaritás elve; egy bizottság választott, mely összekötésbe teendő magát az erdélyi összes értelmiséggel; vagy már létező bizottsági közegekkel s irányozni fogja a küszöben álló képviselő választásokat.

A „Nemere“ távirata.

Sepsi-Szent-György ápril 24-én.

A háromszéki Deákpárt tegnapi értekezletén egyhangulag történt meg a képviselőjelölés ekképen:

A kézdi-orbai kerületben Tisza Lajos közlekedési miniszter, a sepsimiklosvárszéki kerületben Székely Gergely jelöltettek ki.

V e g y e s.

(Ő császári) és apostoli kir. Felsége a következő legfelsőbb kéziratot méltóztatott a m. kir. miniszterelnökhöz intézni: Kedves gróf Lónyay! Szeretett leányom eljegyzése alkalmából testületek s egyes lakosok az ország minden részeiből üdvözlő feliratokat és szerenese kívánatokat intéz-nek hozzám és családomhoz. Hazám iránt tanúsított hü-ragaszkodás és meleg részvét ez újabb jeleit, melyekre

mindenkor kedvesen fogok emlékezni, szívesen fogadva utasítom önt, miszerint afeletti örömeimet, őszinte köszö-netemmel együtt, köztudomásra hozza. Budán, 1872. évi ápril hó 17-én. Ferencz József s. k.

(A korona-herczeg) vizsgálatairól a „B K.“ a többek közt így ír: A két napi vizsgálat, melyen a főséges ko-ronaörökös szokott fáradhatlan szellemi élénkséggel hala-dott keresztül, világos és örvendetes képét nyújtotta ő Fen-sége tudományos haladásának; s míg egyrészt kitüntette, hogy a főséges koronaörökös a tantárgyak megtanulásában és szabatos előadásában tökéletesen megfelelt a várakozás-nak, másrészt a tárgyak fölfogása és megítélése fényesen igazolta korát meghaladó szellemi kifejttségét s azon ki-tünő sajtóságát, hogy tanulmányait önállólag iparkodik föl-fogni. Ő Felsége kegyeskedett a Főséges koronaörököst legmagasb elégteléről biztosítani, s a tanároknak egyen-kint teljes elismerését kijelenteni.

(Királynék a szegények jötevője.) Szerdán reggel a királyné ő felsége egy udvari hölgy kíséretében a várkert azon részében sétált, mely a várhegyre vezet és ott egy rácsos emelvényt képez. Ezen emelvényről a kilátást él-vezte ő felsége, midőn alant az uton egy öreg, szegénye-sen, de tisztán öltözött anyókat vett észre, a ki lassan és fáradtan lépdelt a hegyen felfelé. Ő felsége a királyné részvététől elragadtatva megszólította az épen alatta kifuladva megpihenő anyókat, hogy mért fárad ennyire a hegyre fel? Mire a megszólított feltekintvén a nélkül, hogy az egyszerűen öltözött urhölgyben a királynét felismerte volna, elmondá, hogy mert már nagyon öreg, munkaképtelen, és világon senkije sincs, a ki róla gondoskodnék, elhatározta, hogy a városi tanácsnál esedezni fog, miszerint ő a sze-gények házába felvétessék, mit el mondva fájdalmasan zo-kogni kezdett. Ő felsége a királyné erre a zokogó anyókat a közeli rácskapuhoz rendelte, és megajándékozta, az ud-varihölgy által fölíratta nevét és lakását, és azzal bocsáj-totta el, hogy ne fáradjon a várba fel, hanem menjen haza, ő majd továbbra is gondoskodni fog róla. És úgy is lett mert a kegyes királyi asszony beváltotta nemtői ígérétét, és a szerencsés anyóka még az napon kezéhez kapta az évi nyugdíj iránti okmányokat, és az első évnegyedre eső járandóságát előre, mit ő Felsége magán pénztárából utal-váyoztatott, hogy e szegény elaggott alattvalója végnapjait a nyomortól megóvja.

(A becsi világlállitás) közlönyének Magyarországot érdeklő első száma már megjelent. Ezen három ívre ter-jedő s Steinacker, kiállítási titkár által szerkesztett szám különösen a kiállítási tárgyak bejelentési idejére, módjára vonatkoznak. Tartalmaz még felhívást a hazai gyárosok-hoz, tudósítást a magyarországi bizottmány első üléséről s általános szabályzatot s több mást. A közlöny magyar és német nyelven jelent meg.

(Deák Ferenczet) a napokban ritka vendég látogatta meg. Egy a Margit-szigeti kirándulás után Novikoff, orosz kö-vet fölkérte gr. Lónyay miniszterelnököt, hogy mutassa be őt Deák Ferencznek. Lónyay a fölkérésnek örömmel engedett s azonnal meglátogatták a haza bősését. A lá-togatás meglehetősen hosszúra nyult, mely alatt Novikoff a fővárosról s politikai viszonyainkról kedvezőleg nyilatko-zott. „Magyar- és Oroszország, — mondá a többi közt — annyiban hasonlítanak egymáshoz, hogy mind a kettő hirtelen fejlődik, s az ily államoknak — tevé utána — békére van szükségük.“

(A jezsuiták Magyarországon.) Több felől azt írják, hogy Pozsonyban, Nagyszombaton és Kalocsán a je-zsuiták a legutóbbi időkben annyira megszapordtak, hogy abból azt következtethetni, hogy az Európa több államából kitiltott rend Magyarországon helyezi el szám-üzött tagjainak nagy részét.

(IX. Pius pápa ereklyéi.) Rómából írják, hogy midőn a pápa néhány hét előtt egy sereg ájtatos hölgyet fogadott; egy fiatal leányka ajándokul egy papi főveget nyújtott neki, kérévén viszontajándokul a pápa fején levő sapkács-

kát. A pápa teljesítette a kérelmet s egy franciaia hölgy már is nagy összeget ajánlott érte. A szeplőtelen fogan-tatásról szóló dogma defíniója idejében a pápai ereklyék oly keresettek voltak, hogy egy lengyel hölgy a jelenlegi pápának egy fogát, melyet egykori házi orvosának családja őrzött, száz sudiért vásárolta meg.

Magyar színház Brassóban.

Szombaton Nagyné jutalmául — vagy jobban mondva meg nem érdemelt büntetéséül — „Páris romjai vagy császár-ság, köztársaság és commune“ adatott. Az előadásról igazságo-san nem mondhatunk egyebet, mint hogy az elmaradt siker nem színészeinknek róható fel. Üres ház előtt játszani akkor, midőn jutalmat vár valaki, azt hisszük nem kedves mu-latság! Meg is látszott a levertség és annak elfojtására használt tettetés. Elősegítette a zavart még a színházta-lajdonos azon rendelkezése is, hogy a görög tűznek hasz-nálását betiltotta. Ez az eljárás előttünk egy kissé furcsá-nak tűnik fel. A háztulajdonos ugyanis teljes használati joggal adja át a színházat, és előadás közben kedve ke-rekedik betiltani a színészek akaratját. A rendőri és tűz-biztos személyzetet pedig a színészek fizetik.

Vasárnap Balogh „Mátyás diák“-ja került színre — nem épen üres ház előtt.

Az előadás sikere többek érdeme. Azok közt első sorban Nagynéről, ki Rebekát adta, kell szólnunk, ki helyes felfogással játszott és több ízben zajos tapsokat aratott. Utánna Tóth említendő, kinek kedélyes játéka, ügyes mozdulatai szereztek a megérdemelt tapsokat.

Toldynének élénksége, mozdulatainak könnyüisége, rokonszenves hangja meglepéssel találkozik. Figyelmez-tetjük azonban a kéznek nem épen helyes használatára; ez különben gyakorlat dolga.

Márton ma este ismét újabb szerepkörben mutatta be magát a leghelyesebb felfogással.

Libera elismerésre méltón működnek, ha a tulzásokat — mit már többször ajánlottunk — kerülne.

Szini referadánkat sajnos tapasztalattal bátran kezd-hetjük egyszer és mindenkor így: **üres ház előtt** adatott ez meg az.

Kedden „Zách unokái“ öt felvonásos történi drámát adták Szigligetitől. E darab előadásának sikere méltán megérdemelte volna még az elkényeztetettek figyelmét is.

Mártonné fényesen bizonyítja be mint Bianka, hogy a jellem színezésről mily helyes felfogása van. Bianka szerepe egész színésznőt igényel. Mártonné eleget tett ma e kívánatnak. Bianka erős szenvedélyét törekedett a női-ség által eltakarni, másutt azt magas büszkeségében be-mutatni.

Toldy, Ernesztó szerepében, kitünő telfogással ját-szott. Ernesztó szerepében oly nehéz eltalálni a közép-utat, hogy a jellem felfogásban, és annak színezésében szél-sőségekre ne essék a szereplő. Toldy levonva tulságos szemforgatásait az alaknak megfelelt.

Jáni ki csak az nap vette át Drugeth Vilmos sze-repét, elég helyes felfogással és meglepéssel játszott.

Hanvainének ajánljuk, hogy drámai játékban óvja magát a túlzélgéstől, remegéstől, siráshoz hasonló szavalási modorától.

Ma este „Lelencz vagy egy szegény leány története“ Szigligetitől kerül színre.

Szombaton Toldyné Bujka Janka javára adatik: „Eugenie császárnő gyónása vagy Marquis Pósa, a szabad-kömvisek nagymestere.“

Részünkről is felhívjuk olvasóink figyelmét, hogy kö-zönyösség és részvéttlenség által a fiatal tehetséget ne von-ják vissza a szinpadtól, és hogy ne kelljen mindeniknek városunktól egy bukott jutalomjáték szomorú emlékével távoznia.

Felelős szerkesztő és kiadó tulajdonos: **Orban Ferencz.**

Sz. 2850 — 1872.

59 3—3 8198—1872 sz.

57 3—3

HIRDETMÉNY.

Az ország költségén fentartott helybeli szem-gyógyintézet folyó évi Május 1-én nyitattik meg-és folyó évi September hó végéig használtat-hatik.

Azon szembetegek tehát, kik ezen intézetbe-alól felvételüket kívánják, arra figyelmeztetnek, hogy magukat Fabritius József, orvostudor és országos szemorvos urnál, lópiacz 30 házi szám alatt jelentsek, és szegénységök esetében a tör-vényhatóság és illető lelkész által megerősített szegénységi bizonyítványt bemutassák.

Brassó. 1872. Márczius hó 27-én.

Brassó város és vidéki tanács.

Árverési hirdetés.

Alólirt kiküldött végrehajtó a m. k. igaz-ságügyminiszteriumnak 1869. április 8-án kibo-csátott magas rendelete értelmében ezennel köz-hírré teszi: hogy a brassai m. kir. e. f. törvény-szék 8198—1871 számu végzése által Schaffendf Frigyes ellen, Kenyeres Adolf ur részére 780 o. é. frt. követelés végett elrendelt kielégítési végrehajtás folytán bíróság letoglalt, s 3910 frtra becsült több vég posztó és egy hordó indigóból álló ingóságok nyilvános árverés útján eladan-dók, minek a helyszínén, vagyis Gáspár László ur klastromutcza 13. sz. alatt fekvő házánál le-endő eszközlésére határidőül 1872-ik évi má-jus hó 3-ik napjának délelőtti 9 órája kitűzetett,

melyhez a venniszándékozók ezennel oly meg-jegyzéssel meghivatnak, hogy az érdeklött ingó-ságok emez árverésen, a fennevezett rendelet 50-ik §-a szerint szükség esetén becsáron alól is és csakis készpénz fizetés mellett fognak el-adatni.

Kelt Brassóban 1872-ik évi apr. hó 12-én.

Bodendorf György,
kiküldött bírósági végrehajtó.

Egy ír nok

kerestetik egy urasághoz; ki nőtlen, eddigi alkalmazásáról magát jó bizonyítványokkal igazolhatja, s szép hibátlan né-met és magyar írással bír.

Bővebb utasítást nyerhet a „Nemere“ szerkesztő-ségénél. 61 1—3